



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Parfeni Ion și Ursu Denis, reprezentanți de avocatul Mișcoi Mihail,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Parfeni Ion și Ursu Denis împotriva Companiei de Asigurări „Moldasig” Societate pe Acțiuni, intervenienți accesorii Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, Vasilțov Anton, Societatea cu Răspundere Limitată „Djuliant Trans” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, penalităților și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-242/24

NR.PIGD 2-21107203-01-2ra-05032024)

Recursul este vădit neîntemeiat. Dezacordul recurenților cu soluția instanței de apel nu constituie temei de casare a deciziei contestate. Cazul din speța prin prisma art.8 alin.(2³) din Legea nr.414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, nu se consideră asigurat prin contractul încheiat.

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: E. Badan-Melnic)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Pahopol, R. Pulbere, A. Malii)

27 mai 2026

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursului declarat de Parfeni Ion și Ursu Denis, reprezentanți de avocatul Mișcoi Mihail,

Curtea Supremă de Justiție, în completul de judecată compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*

Ion Munteanu,

Oxana Parfeni, *Judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 14 iulie 2021, Parfeni Ion și Ursu Denis au depus cerere de chemare în judecată împotriva CA „Moldasig” SA, intervenienți accesorii Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, Vasilțov Anton, SRL „Djuliant Trans” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, penalităților și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În susținerea acțiunii reclamanții au indicat că la 29 octombrie 2020, a avut loc un accident rutier, cu implicarea autovehiculului de model „*****”, *cu nr. de înmatriculare ******, condus de Ursu Denis, autovehiculului de model „*****” *cu nr. de înmatriculare ******, condus de Parfeni Ion și autovehiculului de model „*****” *cu nr. înmatriculare ******, condus de Vasilțov Anton.

3. Vinovat de producerea accidentului a fost recunoscut conducătorul autovehiculului de model „*****” *cu nr. înmatriculare ******, Vasilțov Anton, fapt ce se confirmă prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr.***** din 29.10.2020.

4. La momentul producerii accidentului rutier (29.10.2020), Vasilțov Anton deținea polița de asigurare seria RCAI nr.***** din 28.07.2020 eliberată de CA „Moldasig” SA.

5. La 05 noiembrie 2020, Ursu Denis a depus la CA „Moldasig” SA cerere, prin care a solicitat achitarea despăgubirii de asigurare, fiind deschis în acest sens dosarul de daune nr.*****. La aceeași dată (05.11.2020), și Parfeni Ion s-a adresat CA „Moldasig” SA pentru achitarea despăgubirii de asigurare, fiind deschis în acest sens dosarul de daune nr.*****.

6. În urma examinării dosarului de daune, prin răspunsul nr.3988 din 16.11.2020, CA „Moldasig” SA, i-a comunicat lui Ursu Denis despre faptul că persoana vinovată de producerea accidentului rutier, Vasilțov Anton, ar fi încălcat clauzele contractului de asigurare ***** din 28.07.2020 și anume, s-a stabilit că ultimul a transmis autovehiculul de model „*****” *cu nr. înmatriculare ******, în locațiune firmei SRL „Djuliant Trans”, nefiind respectată obligația de a asigura riscurile produse prin accident de către persoana juridică.

7. Din motivul invocat, CA „Moldasig” SA a refuzat plata despăgubirii de asigurare, comunicând lui Ursu Denis despre dreptul de a se adresa în acest sens cu cerere de despăgubire către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

8. Prin răspunsul nr.4126 din 23.11.2020, CA „Moldasig” SA i-a comunicat lui Parfeni Ion, în același circumstanțe, despre dreptul de a se adresa în acest sens cu cerere de despăgubire către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

9. La 01 decembrie 2020, Ursu Denis s-a adresat Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule cu cerere de achitare a despăgubirii din fondul de protecție a victimelor străzii, fiind deschis dosarul de daune nr.***** din 01.12.2020. La aceeași dată, și Parfeni Ion s-a adresat Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule cu cerere privind acordarea despăgubirii din fondul de protecție a victimelor străzii, fiind astfel deschis dosar de daune nr.***** din 01.12.2020.

10. În urma instrumentării dosarelor de daune, prin ordinul nr.107 din 15 februarie 2021, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a refuzat în acordarea despăgubirii de asigurare lui Ursu Denis pentru deteriorările cauzate autovehiculului de model „*****”, *cu nr. de înmatriculare ******, cu închiderea dosarului de daune nr. ***** din 01.12.2020, din motiv că la momentul producerii accidentului rutier contractul de locațiune pentru autovehiculul de model „*****” *cu nr. înmatriculare ******, încheiat între Vasilțov Anton și SRL „Djuliant Trans”, a fost reziliat, respectiv autovehiculul menționat nu se afla în posesia persoanei juridice și obligația de plată a despăgubirii de asigurare îi revine CA „Moldasig” SA.

11. Din același motiv prin ordinul nr.108 din 15.02.2021, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a refuzat în acordarea despăgubirii de asigurare în baza cererii lui Parfeni Ion pentru deteriorările cauzate autovehiculului de model „*****” *cu nr. de înmatriculare ******, cu închiderea dosarului de daune nr. ***** din 01.12.2020.

12. La 15 februarie 2021, Ursu Denis s-a adresat CA „Moldasig” SA cu cererea nr.606, prin care a solicitat reexaminarea dosarului de daune și achitarea despăgubirii de asigurare, însă prin răspunsul nr.794 din 24.02.2021, compania de asigurare le-a comunicat lui Ursu Denis și Parfeni Ion despre refuzul de acordarea a despăgubirii de asigurare, motivând că potrivit contractului de locațiune din 01.06.2020, autovehiculul de model „*****” *cu nr. înmatriculare ******, a fost transmis în folosință către SRL „Djuliant Trans” care urma să asigure răspunderea civilă ca persoană juridică. Totodată, pârâta i-a informat că contractul de locațiune a fost prezentat de Vasilțov Anton personal în noiembrie 2020, nefiind invocat vreun-un acord de reziliere datat din luna iulie 2020, astfel că acordul de reziliere îi trezește suspiciuni legate de scopul urmărit de către ultimul, subsecvent, le-a mai

comunicat că anume SRL „Djuliant Trans” a trecut inspecția tehnică periodică a autovehiculului, efectuând plățile aferente procesului dat.

13. Deși, CA „Moldasig” SA a examinat autovehiculului reclamanților, totuși nu a efectuat evaluare pagubelor suportate de reclamanți.

14. Având în vedere că nu dispun de cunoștințe speciale necesare în domeniul stabilirii gradului de deteriorare a autovehiculelor și stabilirii sumei necesare pentru repararea prejudiciului cauzat și aducerii autovehiculului în starea sa funcțională, au apelat la un evaluator independent și anume, la SRL „Expertauto Plus”, nemijlocit la expertul/evaluator al mijloacelor de transport, Ciobanu Adrian.

15. Invitând în prealabil, cu telegramă, reprezentanții CA „Moldasig” SA și a Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule, la 07 mai 2021, inginerul-expert, Ciobanu Adrian a examinat autovehiculul de model „*****” *cu nr. de înmatriculare ******, întocmind în acest sens Actul de examinare a mijlocului de transport auto nr.1509/05A și autovehiculul de model „*****”, *cu nr. de înmatriculare ******, întocmind în acest sens Actul de examinare a mijlocului de transport auto nr.1511/05A, în care s-au indicat care părți componente ale autovehiculelor au fost deteriorate în urma impactului rutier și ce metodă de înlăturare, și reparație urmează a fi aplicată. Actele respective au fost întocmite în prezența reclamanților și a reprezentanților Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule, reprezentantul CA „Moldasig” SA la examinare nu s-a prezentat, deși a fost expediată în acest sens invitație.

16. În scopul stabilirii întinderii prejudiciului, expertul a întocmit Raportul de evaluare a pagubei nr.1509/05A și Raportul de evaluare a pagubei nr.1511/05A. În rapoartele de evaluare menționate s-a indicat expres lista și prețul pieselor componente necesare pentru condiționarea autovehiculelor, lista și prețul materialelor necesare pentru recondiționarea autovehiculelor, lista și costul lucrărilor necesare pentru recondiționare autovehiculelor.

17. Astfel, prejudiciul cauzat de CA „Moldasig” SA, Parfeni Ion constituie suma de 24277,50 de lei, iar prejudiciul cauzat lui Ursu Denis constituie suma de 15498,01 lei.

18. Analizând materialele a celor 4 dosare de daune, circumstanțele cauzei și reglementările legislative și normative aplicabile prezentei cauze, reclamanții consideră că CA „Moldasig” SA neîntemeiat le-a refuzat în acordarea despăgubirii de asigurare, or, potrivit art.8 alin.(2³) din Legea nr.414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, în cazul în care asiguratul persoană fizică, cu excepția întreprinzătorului individual, a transmis autovehiculul pentru care s-a încheiat contractul în proprietatea sau utilizarea unei persoane juridice sau a unui întreprinzător individual în temeiul contractului de locațiune sau al altui titlu prevăzut de legislație, riscul celor admiși de persoana juridică sau întreprinzătorul

individual să utilizeze autovehiculul nu se consideră asigurat prin contractul încheiat în condițiile alin.(2).

19. Între proprietarul autovehiculului de model „*****” cu nr. înmatriculare ***** și SRL „Djuliant Trans”, la 01 iunie 2020, a fost încheiat contract de locațiune.

20. Din ordinul de plată nr.18 din 19 iulie 2020 rezultă că la 29 iulie 2020, SRL „Djuliant Trans” a achitat prețul pentru testarea tehnică a autovehiculului de model „*****” cu nr. înmatriculare *****.

21. Prin acordul de reziliere a contractului de locațiune din 01.06.2020, încheiat la 29 iunie 2020, se constată faptul că SRL „Djuliant-Trans” și Vasilțov Anton au reziliat, începând cu 01 iulie 2020, contractul de locațiune sus-menționat.

22. Prin urmare, la data impactului rutier care a avut loc la 29 octombrie 2020, autovehiculul persoanei vinovate de accident, nu se mai afla în folosința persoanei juridice SRL „Djuliant Trans” în temeiul contractului de locațiune și niciunui alt titlu prevăzut de legislație.

23. Reclamanții consideră că legea prevede expres că folosința autovehiculului de către o persoană juridică se demonstrează prin contract de locațiune, iar argumentul pârâtei despre faptul că anume SRL „Djuliant Trans” a plătit taxele aferente reviziei tehnice a autovehiculului și taxa de drum, se explică clar prin notificarea nr.01-329/21 din 23.02.2021 întocmită de către ultima către BNAA, prin care este indicat expres că unicul fondator și administrator este persoana vinovată de producerea accidentului rutier, Vasilțov Anton, iar plata taxelor menționate de către persoana juridică, a fost o eroare care a fost înlăturată prin restituirea de către Vasilțov Anton în contul companiei a sumelor plătite.

24. Cu privire la dubiile pârâtei la veridicitatea acordului de reziliere, reclamanții au subliniat că nulitatea acordului de rezoluțiune se constată printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, dar nu prin simpla presupunere a pârâtei, care are efect eschivarea intenționată de la plata despăgubirii de asigurare și respectiv încălcarea drepturilor dâșilor.

25. Luând în considerare că contractul de asigurare dintre Vasilțov Anton și CA „Moldasig” SA este încă valabil, și având în vedere că la momentul accidentului rutier autovehiculul condus de către persoana recunoscută vinovată, Vasilțov Anton, nu se afla în folosința SRL „Djuliant Trans”, iar acordul de rezoluțiune nu a fost declarat nul prin hotărâre judecătorească în temeiul Legii nr.414 din 22.12.2006, rezultă că pârâta CA „Moldasig” SA este obligată să le achite despăgubirile de asigurare.

26. Potrivit art.13 alin.(1) din Legea nr.414/2006, prima de asigurare se plătește integral pentru toată perioada de asigurare specificată în polița de asigurare RCA și/sau în certificatul de asigurare "Carte Verde".

27. Din prevederile art.19 alin.(2) din Legea nr.414/2006 reiese că, asiguratorul este obligat să soluționeze cererea și să achite despăgubirea de asigurare în cel mult 3 luni din data depunerii cererii de despăgubire. Iar, dispozițiile art.6 alin.(6) din Legea nr.407/2006 cu privire la asigurări stipulează că, în caz de încălcare a termenului de plată a indemnizației de asigurare sau a despăgubirii de asigurare din vina asiguratorului, acesta va plăti asiguratului, beneficiarului asigurării și/sau păgubitului, pentru fiecare zi de întârziere, penalitate de 0,1% din suma indemnizației sau despăgubirii.

28. La acest aspect, reclamanții au notat că cereri de despăgubire către CA „Moldasig” SA au depus la 05 noiembrie 2020, respectiv, pârâta avea obligația de a le plăti despăgubirile de asigurare maxim până la data de 05.02.2021. Corespunzător, din motiv că asiguratorul a omis termenul de plată a despăgubirii de asigurare până în prezent s-a generat penalitate în sumă de 3156,08 lei în favoarea lui Parfeni Ion și în sumă de 2014,74 de lei în favoarea lui Ursu Denis.

29. Deși au dorit să soluționeze pe cale amiabilă litigiul, totuși pârâta CA „Moldasig” SA până în prezent nu și-a onorat obligațiile de plată a despăgubirilor de asigurare ce le se cuvin.

30. Distinct reclamanții au menționat că la 13.07.2021, au încheiat contract de asistență juridică nr.514 cu avocatul Mișcoi Mihail pentru reprezentarea dâșilor în procesul dat de judecată în vederea încasării în beneficiul lor a despăgubirilor de asigurare din contul CA „Moldasig” SA în urma deteriorării autovehiculului de model „*****” cu nr. de înmatriculare *****, care aparține cu drept de proprietate reclamantului Parfeni Ion și a autovehiculului de model „*****”, cu nr. de înmatriculare *****, care aparține lui Ursu Denis, ca urmare a accidentului rutier produs la 29.10.2020, negociind în acest sens onorariul avocatului în mărime de 2 000 lei. În acest sens, la 14.07.2021, au efectuat plata sumei de 2 000 de lei pentru asistență juridică. De asemenea, la depunerea acțiunii civile în judecată au achitat și taxa de stat în mărime de 1350 de lei.

31. În contextul enunțat, Parfeni Ion și Ursu Denis au solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul pârâtei CA „Moldasig” SA în beneficiul lui Parfeni Ion a sumei de 24277,50 lei cu titlu de despăgubire de asigurare pentru deteriorarea autovehiculului de model „*****” cu nr. de înmatriculare *****, iar în beneficiul lui Ursu Denis a sumei de 15498,01 lei cu titlu de despăgubire de asigurare pentru deteriorarea autovehiculului de model „*****” cu nr. de înmatriculare *****, încasarea din contul pârâtei în beneficiul lui Parfeni Ion a sumei de 824 de lei cu titlu de compensare a taxei de stat, iar în beneficiul reclamantului Ursu Denis a sumei de 525,38 lei cu titlu de compensare a taxei de stat; încasarea din contul pârâtei în beneficiul reclamantului Parfeni Ion a sumei de 3156,08 lei cu titlu de penalitate de întârziere, iar în beneficiul lui Ursu Denis a sumei de 2014,74 de lei cu titlu de penalitate de întârziere.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

32. Prin hotărârea din 22 septembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a admis acțiunea civilă depusă de Parfeni Ion și Ursu Denis. S-a încasat din contul CA „Moldasig” SA în beneficiul lui Parfeni Ion suma de 24277,50 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare, suma de 3156,08 lei cu titlu de penalitate de întârziere și suma de 823 de lei cu titlu de taxă de stat. S-a încasat din contul CA „Moldasig” SA în beneficiul lui Ursu Denis suma de 15498,01 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, suma de 2014,74 de lei cu titlu de penalitate de întârziere și suma de 523,38 de lei cu titlu de taxă de stat.

33. Prima instanță a motivat soluția constatând că, din probele cercetate nemijlocit în ședința de judecată rezultă că la 28 iulie 2020 între CA „Moldasig” SA și Vasilțov Anton (persoană fizică) a fost încheiat contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă pentru o perioadă de asigurare dintre 29 iulie 2020 – 28 iulie 2021, iar accidentul rutier produs din vina lui Vasilțov Anton, datează cu 29 octombrie 2020 (f.d. 17).

34. Prima instanță a dedus că la data producerii accidentului rutier, polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă nr.RCAI-**** din 28 iulie 2020, era activă și valabilă.

35. Instanța de fond a considerat neîntemeiate argumentele CA „Moldasig” SA precum că speței sunt aplicabile dispozițiile art.8 alin.(2³) din Legea nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, or, din moment ce s-a stabilit că relația de locațiune dintre persoana fizică Vasilțov Anton și persoana juridică SRL „Djuliant-Trans”, întemeiată pe contractul de locațiune din 01 iunie 2020, a încetat la 01 iulie 2020, în baza acordului de reziliere a contractului de locațiune din 01 iunie 2020, care datează cu 29 iunie 2020.

36. Instanța de fond a concluzionat că la 28 iulie 2020, la momentul încheierii contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă dintre CA „Moldasig” SA și Vasilțov Anton, contractul de locațiune din 01 iunie 2020, nu mai producea efecte juridice, ca urmare a rezoluțiunii acestuia prin voința comună a părților.

37. Instanța a subliniat că acordul de reziliere a contractului de locațiune din 01 iunie 2020 exprimă voința univocă a ambelor părți contractante și nu poate fi pus la îndoială, atât timp cât pentru aceasta nu există probe concludente și utile.

38. În circumstanțele stabilite, prima instanță a concluzionat că asigurătorul CA „Moldasig” SA este ținut să plătească despăgubirea de asigurare pentru reclamantii Ursu Denis și Parfeni Ion.

39. Cu referire la determinarea cuantumului despăgubirii de asigurare, instanța de fond a remarcat că potrivit Rapoartelor de evaluare nr.1509/05A și nr.1511/05A din 07 mai 2021, s-a stabilit că prejudiciul cauzat reclamantului Parfeni Ion

constituie suma de 24277,05 lei, iar în privința lui Ursu Denis suma prejudiciului constituie suma de 15498,01 lei.

40. Constatând că sunt întrunite condițiile care justifică solicitarea reclamațiilor privind încasarea despăgubirii de asigurare, prima instanță a concluzionat că sumele despăgubirilor de asigurare pretinse de reclamanți sunt justificate plener prin rapoartele de evaluare a pagubei anexate la materialele cauzei, în privința cărora pârâta nu a formulat obiecții și nu a solicitat numirea unei expertize judiciare, din care motiv instanța de judecată a considerat de a admite încasarea acestora în cuantum deplin.

41. În partea ce vizează încasarea penalităților la plata despăgubirii de asigurare, instanța de fond a notat că atât Parfeni Ion, cât și Ursu Denis au depus cererii de despăgubire către CA „Moldasig” SA la 05 noiembrie 2020, iar ultima avea obligația să plătească despăgubirea în termen de 3 luni, adică până la 05 februarie 2021, fapt ce nu s-a realizat.

42. Instanța de fond a remarcat că această obligație derivă nemijlocit din prevederile art.19 alin.(2) din Legea nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule. Totodată, potrivit art.6 alin.(6) din Legea nr.407/2006 cu privire la asigurări, în caz de încălcare a termenului de plată a indemnizației de asigurare sau a despăgubirii de asigurare din vina asigurătorului, acesta va plăti asiguratului, beneficiarului asigurării și/sau păgubitului, pentru fiecare zi de întârziere, penalitate de 0,1% din suma indemnizației sau despăgubirii.

43. În circumstanțele stabilite, și având în vedere că din moment ce asiguratorul a omis termenul de plată a despăgubirii de asigurare, și anume din data de 05 februarie 2021, până la data depunerii cererii de chemare în judecată (14.07.2021), s-a generat o penalitate pentru Parfeni Ion în mărime de 3156,08 lei, iar pentru Ursu Denis în mărime de 1014,74 lei, pentru o perioadă de 130 de zile, a considerat de a încasa aceste sume în beneficiul reclamanților din contul companiei de asigurări „Moldasig” SA.

44. Totodată, instanța de fond a considerat de a încasa din contul pârâtei în beneficiul lui Parfeni Ion suma de 823 lei și în contul lui Ursu Denis suma de 525,38 lei cu titlu de taxă de stat, achitate de reclamanți la depunerea cererii de chemare în judecată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

45. La 07 octombrie 2022, CA „Moldasig” SA a declarat apel (nemotivat) împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 25 aprilie 2023, în termenul acordat de instanța de apel, a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea hotărârii din 22 septembrie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii civile depuse de Parfeni Ion și Ursu Denis.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

46. Prin decizia din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de CA „Moldasig” SA, casată integral hotărârea din 22 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și pronunțată o hotărâre nouă de respingere integrală a acțiunii depuse de Parfeni Ion și Ursu Denis.

47. Instanța de apel a motivat decizia constatând că, reieșind din răspunsul nr.46/21 din 28.10.2021 al Centrului Științific de Securitate a Circulației „Warșita-MS” SRL, ordinul de plată nr.19 din 29.07.2020 privind achitarea fondului rutier, factura fiscală din 29 iulie 2020 privind achitarea testării și Raportul de inspecție tehnică periodică a autovehiculului de model „*****” *cu nr/î ******, rezultă că toate achitățile necesare pentru respectivul autovehicul au fost efectuate la 29.06.2020 de posesorul acestuia SRL „Djuliant Trans”.

48. Instanța de apel a dedus că actul de reziliere încheiat între Vasilțov Anton și SRL „Djuliant Trans” nu a fost prezentat la stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare în luna noiembrie 2020, ci după 15 februarie 2021, când a fost depusă cerere la CA „Moldasig” SA de reexaminare a dosarului de daune 20-1850 și achitarea despăgubirii de asigurare din motiv ca primit refuz de la Biroul național al asiguratorilor de autovehicule.

49. Instanța de apel a conchis că la caz se constată că autovehiculul „*****” *cu nr/î ******, a fost transmis în locațiune SRL „Djuliant Trans”, iar Vasilțov Anton era fondatorul acestei întreprinderi, deținând și funcția de administrator.

50. În contextul reținut, instanța de apel a rezumat lipsa temeiurilor de achitare a despăgubirilor de asigurare, deoarece riscul produs nu era acoperit prin contractul de asigurare încheiat de Vasilțov Anton, or, din probele din dosar rezultă că achitățile necesare pentru autovehiculul „*****” *cu nr/î ******, au fost efectuate la 29.07.2020, de posesorul acestui autovehicul– SRL „Djuliant Trans”.

51. Pe final, instanța de apel a concluzionat că în prezenta speță nu sunt întrunite condițiile care justifică solicitarea reclamațiilor privind încasarea despăgubirii de asigurare.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

52. La 22 februarie 2024, Parfeni Ion și Ursu Denis, reprezentanți de Mișcoi Mihail, a declarat recurs, solicitând casarea deciziei din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 22 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pe care o consideră legală și întemeiată.

SOLICITĂRILE RECURENȚILOR

53. În susținerea recursului Parfeni Ion și Ursu Denis, reprezentanți de Mișcoi Mihail, au invocat că instanța de apel, cercetând probele administrate în cadrul procesului civil, a dat o apreciere vădit nerezonabilă acestora.

54. Instanța de apel eronat a reținut lipsa temeiurilor de achitare a despăgubirilor de asigurare din motiv că riscul produs nu era acoperit prin contractul de asigurare încheiat de Vasilțov Anton, invocând că potrivit contractului de locațiune din 01.06.2020, autovehiculul de model „*****” cu numărul de înmatriculare *****, a fost transmis în locațiune către SRL „Djuliant-Trans”, a cărei fondator și administrator este Vasilțov Anton. Or, din materialele cauzei cert rezultă că la 29 iunie 2020, a fost semnat acordul de reziliere a contractului de locațiune din 01 iunie 2020, și prin urmare, se constată faptul că SRL „Djuliant-Trans” și Vasilțov Anton au reziliat, începând cu data de 01 iulie 2020, contractul de locațiune menționat, pe când accidentul rutier a avut loc la 29 octombrie 2020, când autovehiculul persoanei vinovate de accidentul rutier nu se mai afla în folosința SRL „Djuliant-Trans” în temeiul contractului de locațiune și nici a unui alt titlu prevăzut de legislație.

55. Recurenții consideră că instanța de apel eronat și neîntemeiat a făcut trimitere la răspunsul nr.46/21 din 28.10.2021 al Centrului Științific de Securitate a Circulației „Warșita-MS” SRL, ordinul de plată nr.19 din 29.07.2020 privind achitarea fondului rutier, factura fiscală din 29 iulie 2020 și Raportul de inspecție tehnică periodică a autovehiculului „*****” cu nr/î *****, întrucât prin notificarea nr.01-329/21 din 23.02.2021, SRL „Djuliant Trans” a informat BNAA că unicul fondator și administrator al firmei respective este persoana vinovată de producerea accidentului rutier, Vasilțov Anton, iar plata taxelor menționate de către persoana juridică a fost o eroare care a fost înlăturată prin restituirea de către Vasilțov Anton în contul companiei a sumelor plătite.

56. În viziunea recurenților contractul de asigurare încheiat între Vasilțov Anton și CA „Moldasig” SA este valabil, autovehiculul condus de către Vasilțov Anton nu a fost în folosința SRL „Djuliant Trans”, iar acordul de rezoluțiune nu este declarat nul prin hotărâre judecătorească în temeiul prevederilor Legii nr.414/2006, respectiv intimata este obligată la plata despăgubirii de asigurare.

57. Faptul că acordul de reziliere încheiat între Vasilțov Anton și SRL „Djuliant Trans” nu a fost prezentat companiei de asigurări la stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare în luna noiembrie 2020 din motiv că acesta nu a fost solicitat de către asigurător, or, în lipsa unei solicitări exprese, asiguratul nu putea să cunoască despre necesitatea prezentării și a acordului de reziliere.

58. *În drept*, Parfeni Ion și Ursu Denis, reprezentanți de Mișcoi Mihail, și-au întemeiat recursul pe prevederile art.432 alin.(1) lit.e) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora recursul este admis dacă: e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

59. La 03 iulie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Companiei de Asigurări „Moldasig” SA, Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule,

lui Vasilțov Anton, și SRL „Djuliant Trans”, copia recursului depus de Parfeni Ion și Ursu Denis, reprezentanți de avocatul Mișcoi Mihail, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referințelor în termenul stabilit, sub sancțiunea decăderii din acest drept, cu toate acestea intimații nu și-au valorificat acest drept procedural și nu au depus referințe.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

60. Articolul 434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

61. Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare de la 01 septembrie 2023.

62. În conformitate cu prevederile art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

63. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

64. În conjunctura enunțată, și având în vedere că, recursul a fost declarat la 22 februarie 2024, adică după intrarea în vigoare a modificărilor operate în Codul de procedură civilă, acesta va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

65. Articolul 432 din Codului de procedură civilă (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023):

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

66. Articolul 433 alin.(1) lit.f) din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023):

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: f) recursul este vădit neîntemeiat.

67. Articolul 440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023) menționează că:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. (2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

68. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la *17 octombrie 2023*, în ședință publică.

69. Din actele cauzei rezultă că copia deciziei integrale (motivate) a instanței de apel a fost expediată la *22 decembrie 2023*, la adresa electronică a reprezentantului recurenților Parfeni Ion și Ursu Denis, avocatul Mișcoi Mihail, fapt ce rezultă din scrisoarea de expediere a actului judecătoresc anexată la dosar, fapt recunoscut și de către recurenți (f.d.224, vol.I; f.d.3-6 verso, vol.II).

70. Astfel, recursul declarat la *22 februarie 2024* de către Parfeni Ion și Ursu Denis, reprezentanți de avocatul Mișcoi Mihail, a fost depus în interiorul termenului legal prevăzut de art.434 alin.(1) CPC.

71. Din analiza prevederilor legale precitate supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

72. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevalidativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

73. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

74. Se reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare la data declarării recursului.

75. Completul de judecată remarcă că articolul 442 alin.(1) din Codul de procedură civilă stabilește că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs.

76. Din analiza recursului declarat de Parfeni Ion și Ursu Denis, reprezentanți de avocatul Mișcoi Mihail, rezultă că drept temei de declararea a recursului s-au invocat prevederile *art.432 alin.(1) lit.e* din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023), potrivit cărora recursul este admis dacă hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

77. Cu referire la invocarea art.432 alin.(1) lit.e) din Codul de procedură civilă, recurentul susține că decizia instanței de apel este arbitrară și bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

78. Curtea Supremă de Justiție menționează că în sensul prevederilor lit.e) art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, noțiunea de *hotărâre arbitrară* ori *de apreciere vădit nerezonabilă a probelor* urmează a fi stabilită în coraportul dintre mai multe principii.

79. Pentru a elucida înțelesul textului „*hotărâre arbitrară*” din art.432 alin.(1) lit.e) CPC, Curtea Supremă de Justiție ține cont, inclusiv, de sensul atribuit acestei noțiuni de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, de exemplu, *în cauza Bochan v. Ucraina (nr.2), 5 februarie 2015, §62*, Curtea Europeană a notat că o decizie judecătorească este *arbitrară* dacă, în esență, nu are nicio bază juridică în dreptul intern și nu stabilește nicio legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii. Curtea Europeană consideră că o asemenea decizie reprezintă o „*denegare a dreptății*”. De asemenea, *în cauza Ballıktaş Bingöllü v. Turcia, 22 iunie 2021, §75*, Curtea Europeană a notat că se poate considera că printr-o decizie judecătorească a fost comisă o „*eroare vădită*” dacă instanța a comis o eroare de drept sau de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o vreodată și că aceasta este aptă să perturbe caracterul echitabil al procedurii.

80. Totodată, potrivit art.71 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, la interpretarea actului normativ se ține cont de nota de fundamentare, care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și de alte documente care permit identificarea voinței autorității publice care a adoptat, a aprobat sau a emis actul normativ.

81. Nota informativă la Legea nr.246 din 31 iulie 2023 menționează următoarele: „...Utilizarea noțiunii de „*hotărâre arbitrară*” derivă din practica CtEDO, fiind utilizată pentru a defini situația în care judecătorii nu aduc nici o motivare pentru deciziile/hotărârile luate, sau când acestea sunt bazate pe greșeli evidente de fapt sau de drept comise de judecători. În esență, la categoria hotărârilor arbitrare ar putea fi atribuite și cele pronunțate cu bună știință contrar legii (în contextul art. 307 Cod penal)...”. Iar, în nota de subsol la textul menționat în paragraful precedent, nota informativă aduce mai multe exemple din jurisprudența CtEDO în care hotărârile au fost considerate arbitrare sau bazate pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor. Nota de subsol menționează următoarele în ceea ce privește cauzele civile: „Exemple de procedură civilă: Respingerea fără o motivare clară a unui recurs într-o cauză civilă și menținerea unei decizii care era în mod clar contrară circumstanțelor cauzei, chiar dacă recurentul indica expres asupra acestei contradicții (*Dulaurans v. France, 2000, § 38*); Refuzul judecătorilor, fără vreun motiv, de a anula ordinul de eliberare din funcție, care era bazat pe un raport de evaluare a performanțelor anulat anterior de aceiași judecători (*Tel v. Turkey, 2017*); Anularea de către instanța de recurs a deciziei instanței de fond (prin care au fost acordate compensații prevăzute de legislația muncii) fără a explica în vreun fel acest lucru și fără a face referire la lege, care prevedea aceste compensații (*Andelković v. Serbia, 2013; Lazarević v. Bosnia and Herzegovina, 2020*).

82. Din nota informativă menționată rezultă că sintagma „*hotărârea arbitrară*” urmează a fi definită prin prisma jurisprudenței CtEDO. În jurisprudența sa, CtEDO deseori folosește împreună sintagmele „*hotărârea arbitrară*” și hotărâre „*bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor*”, fără a face o distincție clară între ele. Nota informativă menționează totuși că „la categoria hotărârilor arbitrare ar putea fi atribuite și cele pronunțate cu bună știință contrar legii (în contextul art. 307 Cod penal)”. Rezultă că în cazul hotărârii arbitrare, carența principală vizează încălcarea unei norme legale imperative, adică a unei prevederi normative care nu oferă nicio discreție judecătorului. Lipsa discreției poate rezulta din claritatea textului prevederii normative, fie din practica uniformă și clară de aplicare a normei. Această carență nu se poate datora unei simple greșeli, ci trebuie comisă cu bună știință sau ca urmare a unei erori inexplicabile. Suntem în prezența unor asemenea situații atunci când instanța de judecată adoptă o hotărâre ce contravine unei norme imperative invocate participanții la proces sau de instanța judecătorească ierarhic superioară, fără a explica convingător de ce nu aplică acea normă.

83. Sub acest aspect urmează a fi reținute și constatările Curții Constituționale din Hotărârea nr.2 din 16.01.2025 (pct.149-150), potrivit căreia pentru a elucida înțelesul textelor contestate (inter alia „*hotărâre arbitrară*”), destinatarii pot avea în vedere, inclusiv, sensul atribuit acestei noțiuni de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, de exemplu, în cauza *Bochan v. Ucraina* (nr. 2), 5 februarie 2015, § 62, Curtea Europeană a notat că o decizie judecătorească este arbitrară dacă, în

esență, nu are nicio bază juridică în dreptul intern și nu stabilește nicio legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii. Curtea Europeană consideră că o asemenea decizie reprezintă o „denegare a dreptății”. De asemenea, în cauza Ballıktaş Bingöllü v. Turcia, 22 iunie 2021, § 75, Curtea Europeană a notat că se poate considera că printr-o decizie judecătorească a fost comisă o „eroare vădită” dacă instanța a comis o eroare de drept sau de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o vreodată și că aceasta este aptă să perturbe caracterul echitabil al procedurii.

84. Din textul recursului nu se constată în mod univoc vreun argument care ar justifica constatarea că decizia instanței de apel ar fi emisă contrar normelor imperative aplicabile speței, precum și nici instanța de recurs nu a stabilit din textele hotărârilor contestate, raportate la circumstanțele cauzei.

85. Subsidiar, sintagma „*bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor*” se referă în substanță la aprecierea probatoriului.

86. Pentru admiterea unui recurs în baza acestei sintagme este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: a) hotărârea să se bazeze pe o apreciere eronată a probelor; b) aprecierea să fie vădit nerezonabilă; c) hotărârea contestată se bazează în mod determinant pe această apreciere.

87. Prin urmare, nu orice eroare în aprecierea probelor poate duce la admiterea recursului în temeiul art.432 alin.(1) lit.e) din Codul de procedură civilă, adică să fie evidentă pentru un profesionist și să nu poată fi explicată rațional. De asemenea, această eroare trebuie să fie determinantă pentru soluția din hotărârea contestată. Îi revine recurentului obligația să convingă instanța de recurs că aceste elemente sunt întrunite.

88. În speță, Parfeni Ion și Ursu Denis, reprezentanți de avocatul Mișcoi Mihail, au indicat drept temei a recursului faptul că instanța de apel ar fi apreciat în mod vădit nerezonabil probele din dosar.

89. La acest aspect nu poate fi reținut argumentul recurenților precum că prin notificarea nr.01-329/21 din 23.02.2021, întocmită de către SRL „Djuliant Trans” către BNAA, expres s-a indicat că unicul fondator și administrator al firmei respective este persoana vinovată de producerea accidentului rutier, Vasilțov Anton, iar plata taxelor menționate de către persoana juridică a fost o eroare care a fost înlăturată prin restituirea de către Vasilțov Anton în contul companiei a sumelor plătite, or, din răspunsul nr.46/21 din 28.10.2021 al Centrului Științific de Securitate a Circulației „Warșița-MS” SRL, expres rezultă că la efectuarea inspecției tehnice periodice, au fost prezentate ordinele de plată și anume, plata pentru testarea tehnică și taxa de folosire a drumurilor, achitate prin transfer bancar, anume de către persoana juridică SRL „Djuliant Trans”. Mai mult, în certificatul de înmatriculare a unității de transport ***** nr./î *****, la rubrica „proprietar” s-a indicat „Vasilțov Anton”, însă în cadrul verificării inspecției tehnice periodice, expertul tehnic de caz

a solicitat explicația privind faptul neconformității, adică de ce „o altă persoană”, fie fizică și juridică, a achitat taxele necesare, la care Vasilțov Anton a explicat că autoturismul nominalizat se află în locațiunea companiei SRL „Djuliant Trans”, pe când dânsul a semnat doar ordinele de plată cu semnătură electronică. La fel, din răspunsul respectiv rezultă că plata pentru testarea tehnică în contul „Warșița-MS” SRL a fost efectuată nemijlocit de către persoana juridică „Djuliant Trans” SRL, cu eliberarea în acest sens a facturii fiscale nr. ***** din 29.07.2020 (f.d.128-129, vol.I).

90. Și din Raportul de inspecție tehnică periodică a vehiculului nr.1330302 din 29.07.2020, rezultă că la data respectivă (29.07.2020), plățile pentru fondul rutier și pentru testarea tehnică, au fost efectuate, prin transfer, nemijlocit de posesorul automobilului ***** nr./î *****, persoana juridică „Djuliant Trans” SRL, indicat la rubrica „Datele proprietarului”, fapt ce se confirmă inclusiv prin ordinul de plată nr.19 din 29.07.2020, unde la plătitor este indicat „SRL „Djuliant Trans”, și factura fiscală seria ***** din 29.07.2020, unde în calitate de beneficiar, la fel, este indicată aceeași persoană juridică SRL „Djuliant Trans” (f.d.130, 133, vol.I).

91. Nu poate fi reținut argumentul recurenților precum că la data de 29.06.2020 între Vasilțov Anton și SRL „Djuliant Trans” a fost semnat Acordul privind rezilierea contractului de locațiune a automobilului ***** nr./î *****, începând cu 01.07.2020, respectiv mijlocul dat de transport nu se mai afla în locațiunea ultimei la momentul producerii accidentului, în contextul în care la dosar nu se atestă probe incontestabile, cum ar fi documente confirmative de evidență contabilă primară, din care cert s-ar deduce că vehiculul respectiv, începând cu 01.07.2020, nu se mai află efectiv în posesia utilizatorului SRL „Djuliant Trans”, de altfel, cum în ziua de 29.07.2020, plata pentru revizia tehnică și taxa de folosire a drumurilor, achitate prin transfer bancar, au fost efectuate direct din contul persoanei juridice SRL „Djuliant Trans”.

92. Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că la caz sunt aplicabile prevederile art.8 alin.(2³) din Legea nr.141/2006 (în vigoare la data apariției litigiului), potrivit căroră în cazul în care asiguratul persoană fizică, cu excepția întreprinzătorului individual, a transmis autovehiculul pentru care s-a încheiat contractul în proprietatea sau *utilizarea unei persoane juridice* sau a unui întreprinzător individual *în temeiul contractului de locațiune* sau al altui titlu prevăzut de legislație, riscul celor admiși de persoana juridică sau întreprinzătorul individual să utilizeze autovehiculul, *nu se consideră asigurat* prin contractul încheiat în condițiile alin.(2).

93. În contextul reținut, situația din speță nu se consideră caz asigurat, respectiv lipsește temei legal de achitare recurenților a despăgubirilor de asigurare, întrucât riscul produs nu era acoperit prin contractul de asigurare de răspundere civilă auto internă (RCA) nr.***** din 28.07.2020, încheiat între Vasilțov Anton cu compania

SA „Moldasig”, or, din suportul probator prezent la dosar cert se atestă că achitățile pentru automobilului ***** nr./î *****, la situația din 29.07.2020 au fost efectuate nemijlocit de posesorul mijlocului de transport - SRL „Djuliant Trans”.

94. Mai mult ca atât, la constatarea daunelor și achitării despăgubirii de asigurarea (*noiembrie 2020*), părțile nu au prezentat Acordul din 29.06.2020 privind rezilierea contractului de locațiune din 01.06.2020, încheiat între Vasilțov Anton și SRL „Djuliant Trans”, dar abia la 15 februarie 2021, când Ursu Denis și Parfeni Ion s-au adresat către SA „Moldasig” cu cerere privind reexaminarea dosarului de daune din motiv că au primit refuz din partea BNAA.

95. Nu poate fi reținut nici argumentul recurenților precum că în situația în care contractul de asigurare încheiat dintre Vasilțov Anton cu compania SA „Moldasig” este valabil, iar acordul de rezoluțiune a contractului de locațiune încheiat între Vasilțov Anton și SRL „Djuliant Trans” nu a fost declarat nul prin hotărâre judecătorească, respectiv SA „Moldasig” urmează să le achite despăgubirea de asigurare în baza Legii nr.414/2006, or, proba dată se intrapune în raport cu alte dovezi concludente și pertinente apreciate corespunzător de instanța de apel.

96. La caz, Completul de judecată nu a stabilit că probele au fost apreciate arbitrar sau irațional de către instanța de apel. Prin urmare, acest temei de recurs este vădit neîntemeiat.

97. Completul nu exclude că o hotărâre judecătorească poate fi atât „arbitrară”, cât și „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”, însă fiecare din cele două sintagme urmează a fi invocate și bine argumentate separat.

98. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

99. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Parfeni Ion și Ursu Denis, reprezentanți de avocatul Mișcoi Mihail, este unul vădit neîntemeiat. Or, recursul respectiv conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse anterior care au fost analizate și apreciate corespunzător de instanța de apel.

100. La caz, lipsește aparența unei încălcări a drepturilor lui Parfeni Ion și Ursu Denis, reprezentanți de avocatul Mișcoi Mihail, la un proces echitabil garantat de art.6§1 CEDO.

101. De fapt, motivele recursului se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de instanța de apel și nu relevă interpretarea contrară a legii, aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, sau că

aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, fapt ce nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

102. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Parfeni Ion și Ursu Denis, reprezentanți de avocatul Mișcoi Mihail, conține în esență obiecții de fapt și de drept similare expuse anterior în cererea de apel care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

103. Completul de judecată remarcă că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului. Or, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretinsei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către instanța de apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorilor recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

104. La fel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

105. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [*Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230*]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei, pct. 85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45*).

106. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (*Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, 11p.141, §39*). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și

procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (*a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A*).

107. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Parfeni Ion și Ursu Denis, reprezentanți de avocatul Mișcoi Mihail, este vădit neîntemeiat și urmează a fi considerat inadmisibil.

108. În conformitate cu art.433 alin.(1) lit.f) din Codul de procedură civilă, art.440 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Parfeni Ion și Ursu Denis, reprezentanți de avocatul Mișcoi Mihail.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Oxana Parfeni